

Komentarz '14

Sytuację migracyjną w Polsce zdominował zwiększony napływ obywateli Ukrainy i wejście w życie nowej ustawy o cudzoziemcach. Mimo, że o ochronę międzynarodową ubiegali się głównie Rosjanie (trend utrzymujący się od ponad 20 lat), jednak to wzrost liczby obywateli Ukrainy zainteresowanych statusem uchodźcy podlegał stałemu monitoringowi. Należy jednak zauważyć, że wnioski o ochronę stanowiły 7,5% postępowań prowadzonych wobec obywateli Ukrainy. Zdecydowana większość cudzoziemców przybywających do Polski z tego kraju decydowała się na legalizację pobytu umożliwiającą podjęcie pracy (brak takiej możliwości przez pierwsze 6 miesięcy procedury uchodźczej) i samodzielne utrzymanie rodziny. Obywatele Ukrainy, którzy przez wiele lat przebywali w Polsce na podstawie zezwoleń na pobyt czasowy zdecydowali się na pozostanie w naszym kraju na stałe, przy czym 84% to osoby polskiego pochodzenia (2 928 - w tym 1 773 z Kartą Polaka).

Wejście w życie nowej ustawy o cudzoziemcach zdecydowanie wpłynęło na wzrost imigracji do Polski, nie tylko z Ukrainy. W 2014 r. wydano 42,5 tys. zezwoleń na pobyt czasowy (o 10 tys. więcej niż rok wcześniej).

Tegoroczne wskaźniki traktowane są jako potwierdzenie założeń Polityki Migracyjnej Państwa z 2012 r. - częściowo realizowanych w ramach nowej ustawy o cudzoziemcach. Trwają prace nad dalszą liberalizacją prawa imigracyjnego. Najpilniejszą potrzebą - sygnalizowaną przez organy wszystkich szczebli administracji - jest integracja cudzoziemców.

WNIOSKI

W 2014 r. wnioskami o udzielenie ochrony międzynarodowej objętych było 6 621 osób - dwukrotnie mniej niż w rekordowym 2013 r. Kolejne 1,5 tys. cudzoziemców złożyło wnioski o znówienie postępowania (po transferze dublińskim). W sumie - zgodnie z nowym *aquis* azylowym - 8 193 osób ubiegało się o nadanie statusu uchodźcy.

84% (68% - uwzględniając wznowienia) złożyło wnioski po raz pierwszy.

Tradycyjnie najwięcej potencjalnych uchodźców pochodziło z Rosji (86% narodowości czeczeńskiej).

W konsekwencji konfliktu na Ukrainie obywatele tego państwa ubiegali się o ochronę międzynarodową na niespotykaną dotychczas skalę i zajmują drugie miejsce w top 5. 91% spośród nich deklarowało narodowość ukraińską, 73 osoby - rosyjską, a 66 – tatarską. Analizując tylko wnioski pierwsze - było to najliczniejsze obywatelstwo w 2014 r.

Gruzja, która od 2009 roku znajdowała się na drugim miejscu w tym zestawieniu, obecnie przesunęła się na trzecią pozycję. Poza tym powyżej 100 osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy pochodziło jeszcze z: Armenii, Syrii, Tadżykistanu i Kirgistanu.

DUBLIN

Liczba osób objętych wnioskami o przejęcie odpowiedzialności za wniosek o nadanie statusu uchodźcy złożony na terytorium innego państwa członkowskiego (wniosek IN) wyniosła w 2014 r. blisko 7 tys. (rok wcześniej 10,6 tys.). Polska wystąpiła z takim wnioskiem do innych krajów europejskich (wniosek OUT) w rzypadku 184 osób (w 2013 r. - 132). 85% wniosków IN oraz 51% wniosków OUT zostało rozpatrzonych pozytywnie.

Blisko połowa wniosków IN oraz 1/3 wniosków OUT dotyczy postępowań dublińskich z Niemcami. Poza tym osoby, które ubiegały się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce najczęściej składały kolejne wnioski we Francji, Szwecji, Austrii i Danii. Natomiast wnioski OUT z Polski przeważnie były kierowane do: Niemiec, Francji, Litwy, Węgier i Belgii.

DECYZJE

W 2014 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców udzielił ochrony 732 cudzoziemcom. Blisko 2 tys. osób uzyskało decyzję negatywną w sprawie o nadanie statusu uchodźcy. Jednocześnie 5,5 tys. spraw umorzono - zwykle ze względu na brak zainteresowania ze strony aplikanta kontynuacją sprawy.

Najwięcej decyzji o nadaniu statusu uchodźcy uzyskali obywatele: Syrii - 115 osób, Afganistanu - 27, bez obywatelstwa i Kazachstanu - po 22 oraz 14 Białorusinów i 13 Rosjan. Ochrony uzupełniającej udzielano głównie: Rosjanom - 107 osób, Syryjczykom - 17, Irakijczykom - 15, a także obywatelom Kazachstanu - 11 i Ukrainy - 6.

Uznawalność wyniosła średnio 16%, ale np. dla Syrii - 100%.

CUDZOZIEMCY POD OPIEKĄ

Mimo, że w 2014 r. wnioskami o nadanie statusu uchodźcy objętych było o połowę mniej cudzoziemców niż rok wcześniej, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców miał pod swoją opieką blisko pół tysiąca osób więcej niż w 2013 r. (wg stanu na dzień 31.12.2013 r. - 3 394 cudzoziemców). Ma to związek z większą wytrwałością cudzoziemców oczekujących na zakończenie procedury uchodźczej. W pierwszej połowie 2013r. 1/3 wnioskodawców nie docierała nawet do ośrodka - chcąc jak najszybciej złożyć kolejny wniosek w Niemczech, gdzie świadczenia socjalne są znacznie większe niż w Polsce. Obecnie, ogromny wzrost liczby wniosków uchodźczych w pozostałych państwach europejskich (ponad 200 tys. osób w Niemczech) i większa świadomość konsekwencji Rozporządzenia Dublińskiego powodują powściągliwość w podejmowaniu tego typu kroków.

WNIOSKI

W 2014 r. odnotowano ogromny wzrost liczby wniosków w sprawach o legalizację pobytu. Wojewodowie przyjęli 65 172 wnioski (pobyt czasowy, stały i rezydent) – 50% więcej niż rok temu. Jest to konsekwencja sytuacji na Ukrainie i wejścia w życie (1.05.2014 r.) nowej ustawy o cudzoziemcach.

Ponad dwukrotnie więcej osób ubiegało się o zezwolenie na pobyt stały (+104%), o zezwolenie na pobyt czasowy ubiegało się o 60% więcej cudzoziemców niż rok wcześniej, a liczba osób wnioskujących o pobyt rezydenta długoterminowego UE wzrosła o 9%.

Obywatele Ukrainy złożyli 28,9 tys. wniosków w sprawach o legalizację pobytu, co stanowi 44% ogólnej liczby wniosków. Poza Ukrainą, najwięcej wniosków o legalizację pobytu składali obywatele: Wietnamu – 4,9 tys., Chin – 3,7 tys., Białorusi – 3,6 tys. i Rosji – 2,9 tys.

44% wniosków legalizacyjnych złożonych w całej Polsce przyjął Wojewoda Mazowiecki (28,6 tys.). Kolejne miejsca pod względem liczby wniosków zajmują wojewodowie: Małopolski - 6,2 tys., Dolnośląski – 5,9 tys., Wielkopolski – 3,9 tys. i Łódzki – 3,2 tys.

DECYZJE

Wojewodowie wydali w sumie 51 101 decyzji pozytywnych w tych sprawach (wzrost o 26% - w stosunku do ubiegłego roku), w tym 41% dla Ukrainy (21,2 tys.). Poza tym najliczniejsze obywatelstwa to: Wietnam – 4,2 tys., Chiny – 3,2 tys., Białoruś 3,0 tys. i Rosja 2,4 tys.

44% z tych decyzji wydał Wojewoda Mazowiecki – 22,3 tys.. Następne pozycje zajmują wojewodowie: Małopolski - 5,0 tys., Dolnośląski - 4,4 tys., Wielkopolski - 2,6 tys. i Łódzki - 2,5 tys.

ODWOŁANIA

W 2014 r. cudzoziemcy złożyli ponad 2 tys. odwołań od decyzji organów pierwszej instancji i uzyskali blisko 2,5 tys. decyzji Szefa UdSC w sprawach o legalizację pobytu na terytorium RP, z czego prawie połowa stanowiła utrzymanie decyzji, od której się odwołano. Prawie pół tysiąca postępowań odwoławczych zakończyło się uchynieniem decyzji organu pierwszej instancji i udzieleniem zezwolenia, a ponad 300 kolejnych uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia.

WAŻNE DOKUMENTY

Tegoroczne dane nt. ważnych dokumentów pobytowych wygenerowane zostały w oparciu o nowy system informatyczny i hurtownię danych, które umożliwiają w większym zakresie korektę danych (np. usuwanie kolejnych dokumentów wydanych tej samej osobie). Dlatego nie zalecamy przeprowadzania analiz porównawczych z danymi za poprzednie lata – mogą prowadzić do błędnych wniosków.

Biorąc pod uwagę, że zestawienie uwzględnia także dane nt. obywateli UE oraz ich rodzin aktualne top 10 wygląda następująco: Ukraina, Niemcy, Rosja, Białoruś, Wietnam, Włochy, Francja, Chiny, Bułgaria i Wielka Brytania.

Obywatele Unii Europejskiej (66,5 tys.) stanowią 38% populacji cudzoziemców, przy czym zdecydowana większość z nich (55,5 tys.) przebywa w RP na podstawie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE.

Oprócz zaświadczenia (najpopularniejszego dokumentu poświadczającego legalność pobytu wśród cudzoziemców) najczęściej obcokrajowców jest posiadaczami karty pobytu wydanej z tytułu zezwolenia na pobyt czasowy (obywatele państw trzecich) – 49,6 tys. lub karty pobytu przy zezwoleniu na pobyt stały (obywatele państw trzecich + unicy) – 48,1 tys.

ul. Koszykowa 16
00-564 Warszawa
tel. +48 22 601 74 01-03
fax +48 22 601 74 13
www.udsc.gov.pl